

Voiko hyvinvointilähetee auttaa yksinäisiä ikääntyviä mukaan järjestötoimintaan – saadaanko samalla säästöjä?

Portti, Sydänlammi, Ilomäki, Niskanen,
Ollila & Koivuniemi 4/2025

Ikääntyvien yksinäisyyden kokemus lisääntyy - uusien ratkaisujen äärellä

Itsensä yksinäiseksi tuntevien
osuus väestöstä on 12,1%

Lapissa vastaava luku on 14,5%
Sotkanet, ind. 4284, v. 2022

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus 65-
vuotta täyttäneistä väestöstä on 9,9%

Lapissa vastaava luku on 11,5%
Sotkanet, ind. 4286, v. 2022

Hyvinvointilähete tukee kohti mielekästä tekemistä ja osallisuutta.

Vaikutuksia yksilön hyvinvointiin

SWEMBS – Positiivisen mielenterveyden mittari

	1. mittaus	2. mittaus	3. mittaus
ohjautunut yhteisölliseen toimintaan	22,09	24,07	25,03
ei ohjautunut	22,42	23,18	24,60
kaikki lähetteet	22,38	23,46	24,64

NPS,
suositteluhaluukkuus

78,4
=excellent

Yli 95% ilmoitti koetun hyvinvointinsa vähintään pysyneen samana tai edistyneen hyvinvointilähetteen ansiosta

SROI:n vaiheet

- 1) Analyysin kohde ja tarkoitus
- 2) Tunnistetaan sidosryhmät
- 3) Kartoitetaan vaikuttavuustekijät ja –prosessi
- 4) Määritetään tuloksille mittarit ja indikaattorit
- 5) Kerätään aineisto
- 6) Ilmaistaan tulokset rahamääräisinä
- 7) Lasketaan rahamääräistetty vaikuttavuus
- 8) Lasketaan SROI-suhdeluku
- 9) Tehdään herkkyyssanalyysi

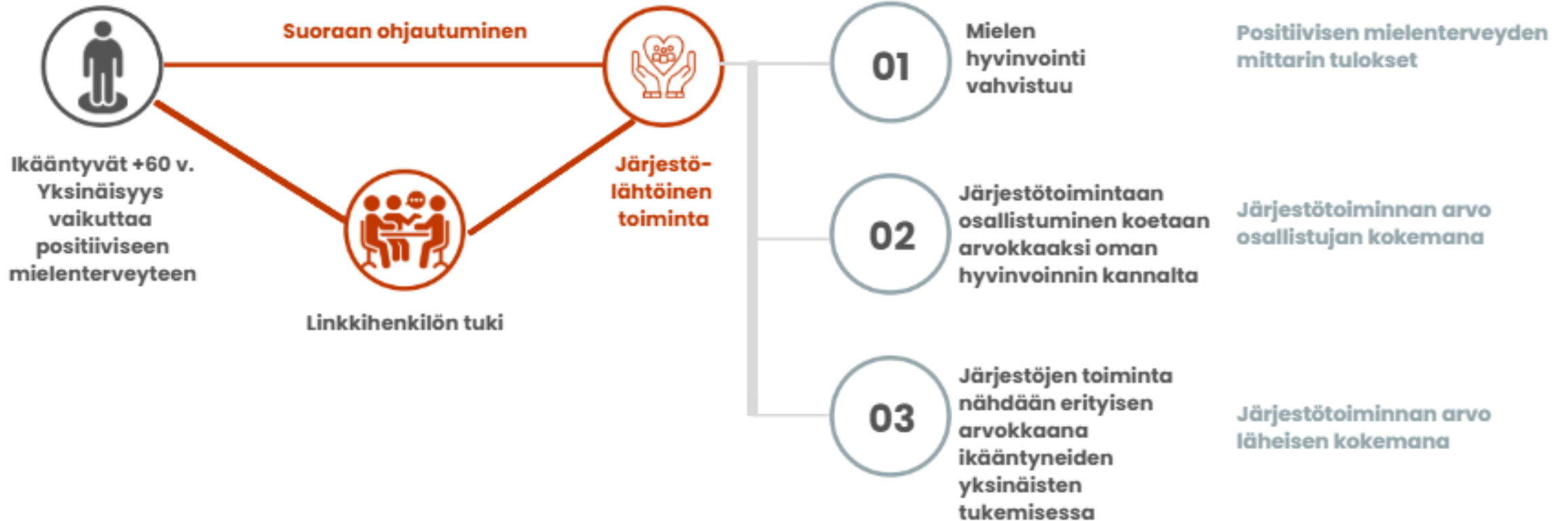

Yksilö

Hyvinvointilähete

Vaikutukset

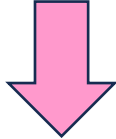
Vaikutusten arvo

Tiedonkeruu

Oletko osallistunut järjestötoimintaan viimeisen 3kk aikana?

KYLLÄ

Kumman valitsisit mieluummin?

Hyödyke vs. järjestötoiminta

- Järjestötoiminnan hinta; maksuhalukkuus

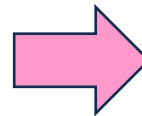
EI

Kuinka arvokkaana pidät?

Ikäihmiselle tarjottavaa toimintaa

- Järjestötoiminnan arvo

Järjestötoiminnan hinta

- Järjestötoimintaan osallistumista pidetään vähintään 600 euron arvoisena vuodessa oman hyvinvoinnin näkökulmasta
 - o Tulos pätee riippumatta siitä, osallistuuko kerran kuukaudessa vai useita kertoja viikossa – useammin osallistuneet arvottivat osallistumisen vielä korkeammalle
 - o Laskennallinen arvo, kun yli puolet vastaajista (n=172) arvottivat järjestötoiminnan arvokkaammaksi kuin 600 euron arvoiset vertailukohteet

² Portti, Sydänlammi, Ilomäki, Niskanen, Ollila & Koivuniemi 4/20225

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

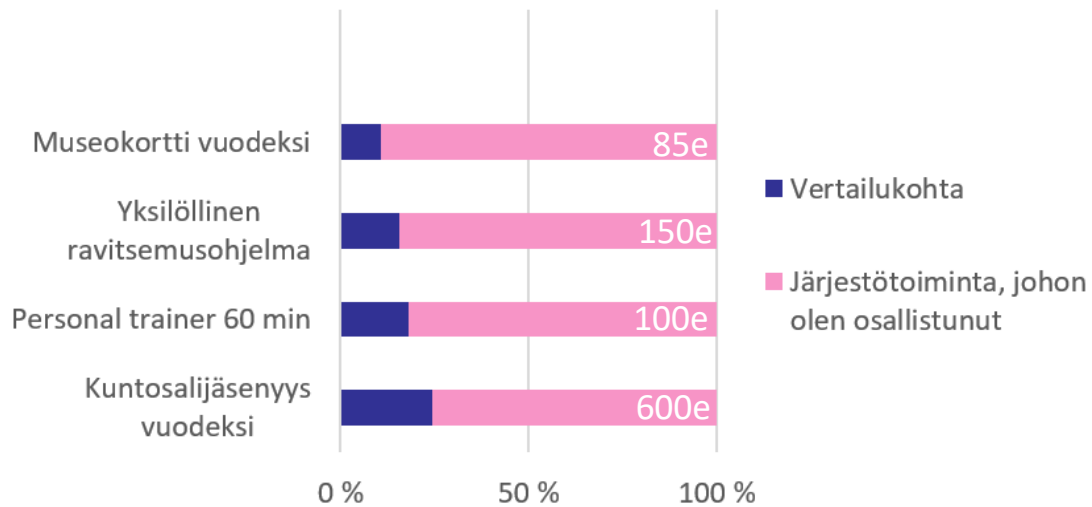
Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

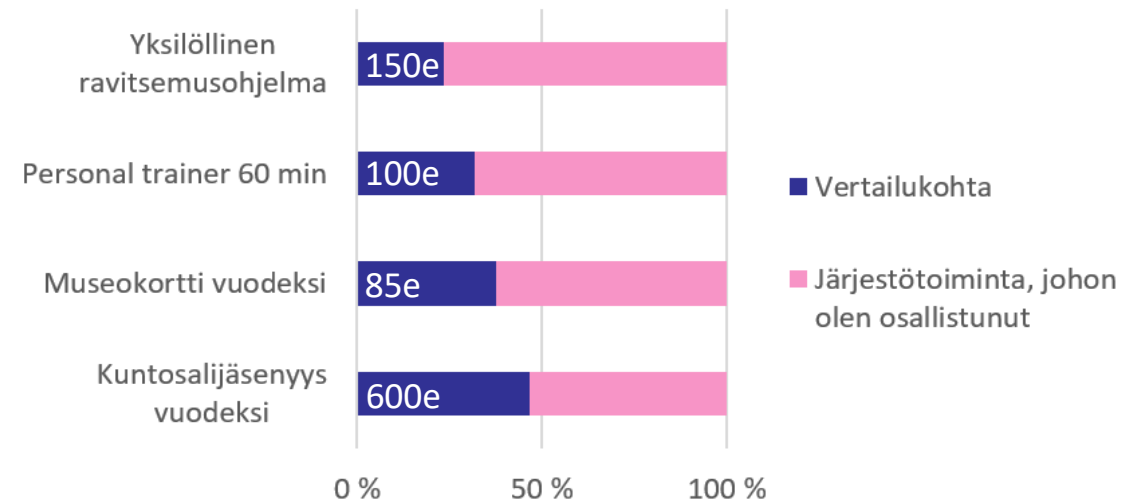
Kuntoutussäätiö

Kumpi edistäisi hyvinvointiasi enemmän (n=172)?

Osallistunut järjestötoimintaan vähintään 1
krt / vk

Osallistunut järjestötoimintaan vähintään 1
krt/kk tai harvemmin

Järjestötoiminnan arvo

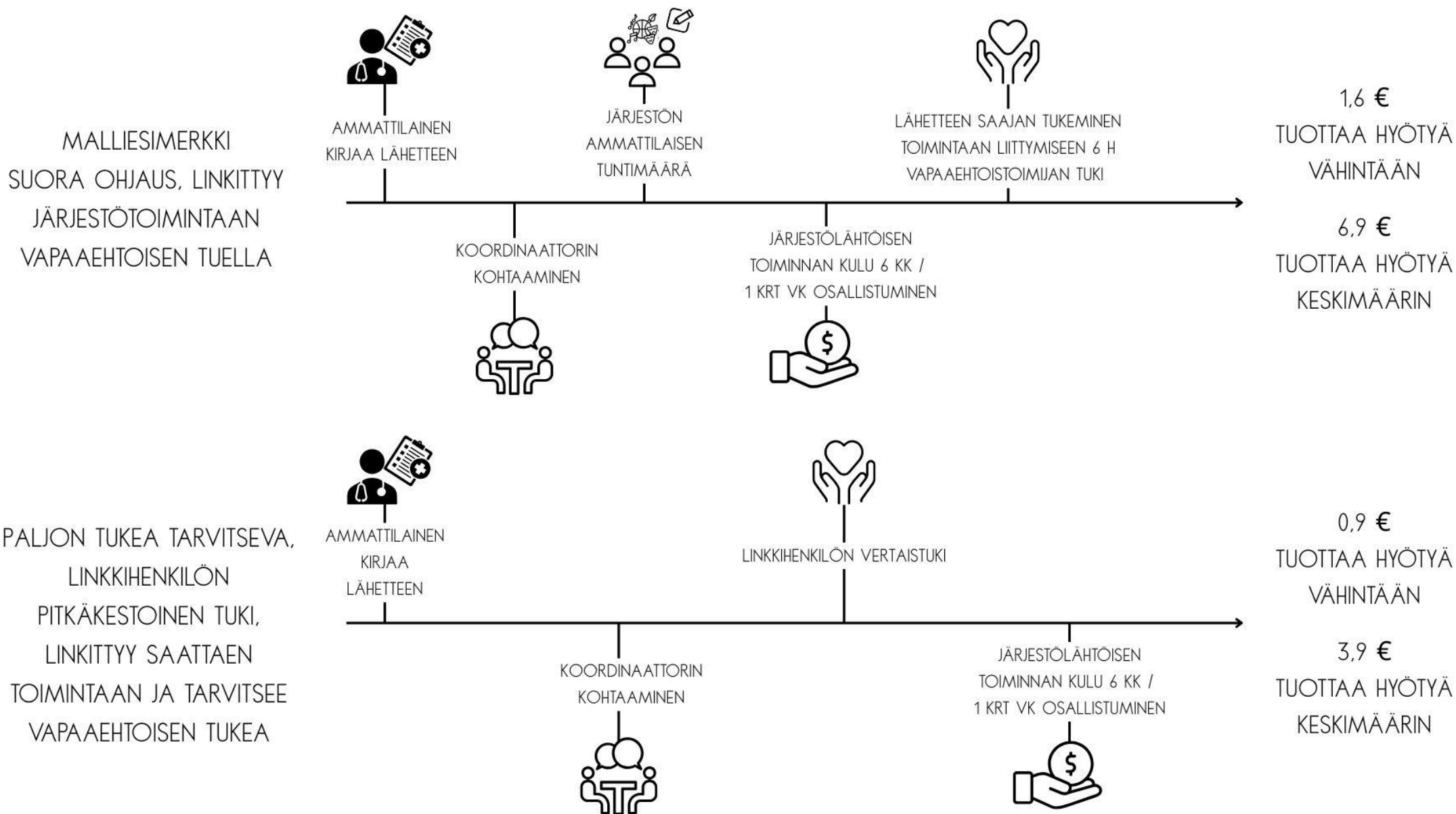
- Järjestöjen tarjoamaa tukea yksinäisen ikäihmisen auttamisessa
 - Pidettiin vähintään keskiarvolta 218 euron arvoisena kuukaudessa eli 2616 euron arvoisena vuodessa

NÄIN SOCIAL
RETURN ON
INVESTMENT
(SROI)
LASKETTIIN

Paljonko olisit valmis maksamaan jos,	N	Keskiarvo (€)	Keskihajonta (€)
Hänellä olisi paikka, johon mennä ilmaiselle yhteisölounaalle joka arkipäivä	172	294	174
Joku kävisi hänen luonaan viikoittain kahden tunnin ajan juttelemassa	170	276	175
Hän osallistuisi yhteislaulutilaisuuteen tai käsityökerhoon viikoittain	171	230	171
Hänellä olisi arkipäivisin mahdollisuus pyytää opastusta digitaalisten laitteiden käyttöön	164	218	166

² Portti, Sydänlammi, Ilomäki, Niskanen, Ollila & Koivuniemi 4/2025

CASE-esimerkit, herkkyysanalyysi

1 € ⇒ 3,9 €

Jokainen hyvinvointilähetteeseen sijoitettu euro voi palautua 3,9 kertaisena sosiaalisena tuottona yhteiskunnalle, kun lähetteen saaneiden mielen hyvinvointi lisääntyy.

Portti, Sydänlammi, Ilomäki, Niskanen, Ollila & Koivuniemi 4/2025

Huomioita monitoimijaisesta ohjausmallin arvioinnista

- Arvioinnissa tuloksissa yhdistyy eri toimijoiden ja toiminnan vaikutukset
- Ohjautumisen työkaluna on käytetty arvioinnissa hyvinvointilähetettä, josta on saatu ohjausrakenteen laskennalliset kustannukset

Hyvinvointilähetteen kustannukset

NÄIN SOCIAL
RETURN ON
INVESTMENT
(SROI)
LASKETTIIN

Ohjausmuoto	Digitaalinen lähete	SOTE-ammattilaisen aika	Koordinaattorin aika	Linkkihenkilön kulu	Järjestön ammattilaisen aika	Toiminnan kulu	Vapaaehtois-tuki	Kustannukset yhteensä €
Suora ohjaus järjestöön	8	22	125	–	80	142	102,6	479,6 €
Linkkihenkilö-ohjaus järjestöön	8	22	75	345	-	142		672 €

Lähteet

(Sotkanet, ind. 4284, v. 2022) haettu 21.4.2025

VASA 2 – SWEMWBS positiivisen mielenterveyden mittaukset 2024-2025

Portti, Sydänlammi, Ilomäki, Niskanen, Ollila & Koivuniemi 4/2025

Klemelä, J (2016a) Järjestöt, vaikuttavuus & raha – SROI-arviointimenetelmä. SOSTEn julkaisuja 1/2016.

Helsinki: SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry